

بررسی شیوع و نحوه مصرف کندر در زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی مشهد

محبوبه قابل^۱ (M.Sc.)، طلعت خدیوزاده^{۲*} (M.Sc.)

۱- دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد- گروه مامایی، ۲- دانشگاه علوم پزشکی مشهد- مرکز تحقیقات سلامت زنان.

چکیده

مقدمه: به زنان باردار کندر بخورانید، کودک هرگاه در شکم مادر با کندر تغذیه شود دلش قوی و عقلش زیاد گردد (پیامبر گرامی اسلام (ص)). کندر (Frankincense) صمغ گیاهی است که از گونه‌های مختلف گیاه *Boswellia* به دست می‌آید. در طب سنتی و پزشکی اسلامی از کندر به عنوان ماده‌ای که اثر تقویت هوش و حافظه دارد نام برده شده است. مهم‌ترین جایگاه یادگیری و حافظه در مغز، هیپوکامپ است، احتمالاً عصاره کندر با تأثیر بر این ناحیه موجب افزایش انتقال پیام‌ها و تقویت حافظه می‌شود. با توجه به استفاده گسترده از توصیه‌های طب سنتی و اسلامی در کشور، در مطالعه‌ی حاضر، وضعیت استفاده از کندر در دوران بارداری در زنان تحت پوشش مراکز بهداشتی در مانی شهرستان مشهد در سال ۱۳۸۶-۱۳۸۵ بررسی شده است.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش مقطعی تعداد ۹۰۰ زن باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی مورد مصاحبه قرار گرفتند. افراد واجد شرایط طی نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شدند. سن بارداری در زنان باردار مورد پژوهش بین ۴ تا ۴۱ هفته و میانگین آن ۲۶/۲ هفته بود. جهت پردازش داده‌ها از نرم‌افزار SPSS استفاده شد. **نتایج:** ۲۶۳ نفر (۲۹/۲ درصد) از مادران به منظور هوش شدن کودک از کندر استفاده کرده بودند. میزان مصرف کندر از یک نوبت در طی بارداری تا مصرف روزانه در کل دوران بارداری متفاوت و به طور متوسط ۷۴/۲ روز از دوران بارداری بود. ۳۹/۸ درصد از مادران استفاده کننده از کندر دارای تحصیلات زیر دیپلم و ۶۰/۲ درصد دارای تحصیلات دیپلم و بالاتر بودند. در ۹۴/۶ درصد از مادران مصرف کننده هیچ عارضه‌ای در بارداری مشاهده نشد و تنها در ۵/۴ درصد از مادران تهوع یا سایر عوارض جزئی همراه با مصرف کندر گزارش گردید. **نتیجه‌گیری:** با توجه به اهمیت یادگیری و نقش تعیین کننده قوای ذهنی و حافظه در زندگی و موفقیت انسان توصیه می‌شود تحقیقات تکمیلی برای تعیین میزان تأثیر آن بر بهره هوشی کودکان متولد شده از مادران مصرف کننده کندر و مقایسه آن با سایر کودکان توصیه می‌شود.

واژه‌های کلیدی: کندر، بارداری، طب سنتی.

Brief Report

Knowledge & Health 2009;4(1):9-14

Investigating the Prevalence and Procedure of Frankincense Use in Pregnant Women Referring to Health Care Centers in Mashhad

Mahboobeh Ghabel^{1*}, Talat Khadivzadeh²

1- Islamic Azad University of Bojnourd, Iran. 2- Mashhad University of Medical Sciences, Iran

Abstract:

Introduction: A narration by the holy prophet of Islam reads "Feed pregnant women with frankincense so that they will have intelligent and brave children. Frankincense is a plant gum which is obtained from different species of *Boswellia*. In Islamic and traditional medicine, frankincense has been named as a substance which improves intelligence and memory. Hippocampus is the most important part of learning and memorizing in the brain and frankincense juice, probably by influencing this area, increases the conduction of sensory signals and improves memory. Noting the extensive use of the Islamic and traditional medicine recommendations in the country, in this study, we investigated the use of frankincense in pregnant women referring to health care centers in Mashhad between July, 2005 and October, 2006.

Method: In this cross-sectional survey, 900 pregnant women referring to health care centers in Mashhad were interviewed. The participants were selected through a multi stage sampling procedure. Gestational age of the participants was between 4 to 41 weeks and the mean of gestational age was 26.2 weeks. The collected data were analyzed by SPSS software.

Results: 263 (29.2%) pregnant women ate frankincense in order to have intelligent babies. The rate of frankincense use varied from once in the pregnancy period to constant daily use during this period and the mean use was 74.16 days. 60.2% of the participants had high school diploma or higher degrees and 39.8% had degrees lower than high school diploma. In 94.6% of the mothers using frankincense, no side effect was observed and only 5.4% of mothers reported nausea or some slight side effects.

Conclusion: Noting the importance of learning and the constructive role of mental abilities and memory in human success, it is recommended that more complementary research be conducted to determine the effect of frankincense on children's IQs in case-control studies.

Keywords: Frankincense, Pregnant, Traditional medicine.

Received:

Accepted:

*Corresponding author: T. Khadivzadeh, Email: Khadivzadeht@mums.ac.ir